

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § I denna lag ges bestämmelser om myndigheternas och vissa andra organs arkiv samt om arkivmyndigheterna.

Bestämmelserna i 3–6 och 10 §§ skall tillämpas också på statliga, kommunala och kyrkokommunala beslutande församlingar.

2 § Vad som enligt denna lag gäller för statliga myndigheters arkiv skall gälla även för arkiv hos

1. kyrkokommunala myndigheter,
2. sådana organ som avses i 1 kap. 8 § andra stycket sekretesslagen (1980:100) till den del arkivet härrör från den verksamhet som avses i bilagan till sekretesslagen, och
3. allmänna försäkringskassor.

Arkivbildningen och dess syften

3 § En myndighets arkiv bildas av de allmänna handlingarna från myndighetens verksamhet och sådana handlingar som avses i 2 kap. 9 § tryckfrihetsförordningen och som myndigheten beslutar skall tas om hand för arkivering. Upptagningar för automatisk databehandling som är tillgängliga för flera myndigheter, så att de där utgör allmänna handlingar, skall dock bilda arkiv endast hos en av dessa myndigheter, i första hand den myndighet som svarar för huvuddelen av upptagningen.

Myndigheternas arkiv är en del av det nationella kulturarvet.

Myndigheternas arkiv skall bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

1. rätten att ta del av allmänna handlingar,
2. behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och
3. forskningens behov.

Arkivvården

4 § Varje myndighet skall svara för vården av sitt arkiv, om inte en arkivmyndighet med stöd av 9 § har övertagit detta ansvar.

5 § Som grund för arkivvården skall myndigheterna

1. vid registreringen av allmänna handlingar ta vederbörlig hänsyn till dess betydelse för en ändamålsenlig arkivvård, och
2. vid framställningen av handlingar använda materiel och metoder som är lämpliga med hänsyn till behovet av arkivbeständighet.

6 § I arkivvården ingår att myndigheten skall

1. organisera arkivet på ett sådant sätt att rätten att ta del av allmänna handlingar underlättas,
2. upprätta dels en arkivbeskrivning som ger information om vilka slag av handlingar som kan finnas i myndighetens arkiv och hur arkivet är organiserat, dels en systematisk arkivförteckning,
3. skydda arkivet mot förstörelse, skada, tillgrepp och obehörig åtkomst,
4. avgränsa arkivet genom att fastställa vilka handlingar som skall vara arkivhandlingar, och
5. verkställa föreskriven gallring i arkivet.

Arkivmyndigheterna och deras uppgifter

7 § För tillsynen av att myndigheterna fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ skall det finnas arkivmyndigheter såväl inom den statliga som den kommunala förvaltningen.

Arkivmyndigheterna skall dock inte ha tillsyn över riksdagens myndigheter, regeringen, myndigheter inom regeringens kansli eller utrikesrepresentationen.

8 § Regeringen bestämmer vilka arkivmyndigheter som skall finnas för tillsynen över de statliga myndigheterna. Tillsynen över att sådana organ som avses i 2 § fullgör sina skyldigheter enligt 3–6 §§ ankommer på de statliga arkivmyndigheterna.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet i kommunen och förvaltningsutskottet i landstingskommunen, om inte kommunfullmäktige eller landstinget har utsett någon annan nämnd eller styrelse till arkivmyndighet.

9 § En arkivmyndighet har rätt att överta arkivmaterial från en myndighet som står under dess tillsyn. Övertagande kan ske både efter överenskommelse och på grund av ett ensidigt beslut från arkivmyndigheten.

En arkivmyndighet övertar också arkivmaterial i sådana fall som beskrivs i 11 och 14 §§.

När en arkivmyndighet har övertagit arkivmaterial från en annan myndighet övergår hela ansvaret för det materialet till arkivmyndigheten.

Gallring

10 § Allmänna handlingar får gallras.

Vid gallring skall dock alltid beaktas att arkiven utgör en del av kulturarvet och att det arkivmaterial som återstår skall kunna tillgodose de ändamål som anges i 3 § tredje stycket.

Om det finns avvikande bestämmelser om gallring av vissa allmänna handlingar i annan lag eller i förordning gäller dessa bestämmelser, dock med undantag för bestämmelserna i 12 § datalagen (1973:289).

Särskilt om statliga arkiv

11 § Om en statlig myndighet har upphört och dess verksamhet inte har förts över till en annan statlig myndighet, skall myndighetens arkiv över-

lämnas till en arkivmyndighet inom tre månader, såvida inte regerin eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriver något annat.

12 § Utöver vad som följer av bestämmelserna i 9, 10 och 11 §§ får en statlig myndighet avhända sig allmänna handlingar endast genom sådant återlämnande eller överlämnande som sker med stöd av

1. lag eller föreskrift som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, eller

2. särskilt beslut av regeringen.

Första stycket gäller inte handlingar som en myndighet har fått som lån.

13 § Statliga arkivmyndigheter får ta emot arkivmaterial också från enskilda.

Särskilt om kommunala arkiv

14 § Om en kommunal myndighet har upphört och dess verksamhet inte har förts över till en annan kommunal myndighet, skall myndighetens arkiv överlämnas till arkivmyndigheten inom tre månader, såvida inte kommunfullmäktige eller landstinget har beslutat något annat.

15 § Utöver vad som följer av bestämmelserna i 9, 10 och 14 §§ får en kommunal myndighet avhända sig allmänna handlingar endast genom sådant återlämnande eller överlämnande som sker med stöd av

1. lag, eller

2. särskilt beslut av kommunfullmäktige eller landstinget.

Första stycket gäller inte handlingar som en myndighet har fått som lån.

16 § Kommunfullmäktige eller landstinget får meddela föreskrifter om arkivvården inom kommunen, i den utsträckning något annat inte är särskilt föreskrivet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1991.

2. Arkivbeskrivningar skall vara upprättade senast vid utgången av år 1995.

För kommunala myndigheter gäller vidare att arkivförteckningar skall vara upprättade senast vid utgången av år 1995. Detsamma gäller statliga myndigheter som har medgivits undantag från skyldigheten enligt äldre bestämmelser att upprätta arkivförteckning.

3. Om det föreligger särskilda skäl får regeringen medge längre anstånd med upprättande av arkivbeskrivning och arkivförteckning än som anges i 2 ovan, dock längst till utgången av år 2000.

4. Säkerhetspolisen skall tills vidare inte stå under tillsyn av någon arkivmyndighet.

På regeringens vägnar

INGVAR CARLSSON

BENGT GÖRANSSON
(Utbildningsdepartementet)

